

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 2 0 3 0 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 SZEPT 07.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 6 db	du'

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg, hogy a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: KATAtv.) 2022. augusztus 1-jén hatályba lépett 4. § (6) bekezdése és 15. § (1)-(2) bekezdései az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe (kellő felkészülési idő) ütköznek, továbbá a 2022. szeptember 1-jén hatályba lépett 1. § (1) bekezdése, 2. § 1. és 2. pontjai, valamint a 26. § d), e) és f) pontjai ellentétesek az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésével (jogállamiság elve, különös tekintettel a kellő felkészülési idő követelményére és a jogszabályok elfogadása előtti társadalmi egyeztetési kötelezettségre), az Alaptörvény II. cikkével (emberi méltósághoz való jog) és az Alaptörvény II. cikkére tekintettel az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére (emberi méltósághoz való jogból fakadó törvény előtti egyenlőség sérelme) és semmisítse meg azokat.**

Másodlagosan kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg, hogy a KATAtv. egésze alaptörvény-ellenes és azt az Abtv. 45. § (4) bekezdésében biztosítottak szerint *ex tunc hatállyal* semmisítse meg.**

Amennyiben a tisztelt Alkotmánybíróság az előbbi kérelmeim közül egyiknek sem tud helyt adni, úgy indítványozom, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1) bekezdés és 46. § (2) bekezdés c) pontjára tekintettel hívja fel az alaptörvény-ellenes mulasztást elkövető

Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának az Alkotmánybíróság határozatának Magyar Közlönyben való közzétételét követő meghatározott időn belül tegyen eleget.

Indítványom alátámasztásául az alábbiakat adom elő.

I. Az indítványozói jogosultság és a befogadhatóság

1. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján terjesztem elő, amely szerint az érintett személy az Alkotmánybíróság eljárását akkor kezdeményezheti az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

Indítványozói jogosultság, az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlata

2. Az Alkotmánybíróság a személyes érintettséggel kapcsolatos gyakorlatát a következőképpen foglalta össze. „Az Alkotmánybíróságnak különös figyelmet kell fordítania a kivételesség feltételének megállapíthatóságára, mert ez a panaszfajta nem válhat *popularis actio*-vá (a közvetlen érintettséget mellőző, jogalkalmazás eredményeként bekövetkező jogsérelem nélküli eredményes indítvánnyá). Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti alkotmányjogi panasz jogintézményének egyaránt elsődleges célja [...] az egyéni, szubjektív jogvédelem: a ténylegesen jogsérelmet okozó alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés által okozott jogsérelem orvoslása. [...] a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek. (33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [61]-[62], [66])” (3367/2012. (XII. 15.) AB végzés, Indokolás [13], [15]).

3. Tehát “[a] kivételes panasz esetében, mivel az közvetlenül a norma ellen irányul, különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, hiszen a panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az utólagos normakontroll korábbi, bárki által kezdeményezhető változatától” (3105/2012. (VII. 26.) AB

végzés, Indokolás [3]). A kivételes alkotmányjogi panasz kapcsán az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az érintettségnek személyesnek, közvetlennek és aktuálisnak kell lennie (3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27], 3120/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [55]).

4. Az Alaptörvény hatálybalépését követően az Alkotmánybíróság hatáskör-gyakorlásába szervesen beépült a közvetlen panaszok elbírálása, az Abtv.-ben biztosított jogkövetkezmények alkalmazása. Tartalmilag ez azt jelenti, hogy a hagyományos – az Abtv. 26. § (1) bekezdése alá tartozó – alkotmányjogi panaszok elbírálásával egyezően a közvetlen panaszokat is egyedi normakontrollként kezeli a testület. Ennek velejárója, hogy az egyedi jogsérelmet okozó, de már nem hatályos jogszabályi rendelkezés is vizsgálható. Ezt támasztja alá a 3341/2017. (XII. 20.) AB határozatba foglalt összegzés is: „[a]z Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét csak kivételesen, akkor vizsgálja, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene [Abtv. 41. § (3) bekezdés]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy »[a]z Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az absztrakt utólagos normakontrollt felváltó speciális eljárás-fajta, mely személyes érintettséget feltételez. A panaszra tehát a jogszabály alkalmazása vagy hatályosulása ad okot, azonban úgy, hogy konkrét [bíróági] eljárás nem folyt/folyik az ügyben. Az Alkotmánybíróság rámutat: amennyiben egy jogszabályi rendelkezés alkalmazásra került [hatályosult] és ez a panaszos szerint alapjogi sérelmet okozott, a vizsgálat – határidőben érkezett kérelem esetében – akkor is lefolytatható, ha a támadott jogszabályt [jogszabályi rendelkezést] a jogalkotó időközben módosította – esetleg hatályon kívül is helyezte –, ugyanakkor ezzel az állított alapjogi sérelmet nem szüntette meg« {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [42]; 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [227]}” (Indokolás [31]).

Fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

5. Ügyvédi tevékenységemet, melynek folytatására a I/1. számon csatolt ügyvédi igazolvánnyal igazoltan jogosult vagyok, adózási szempontból 2022. szeptember 1. napjától a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: régiKATAtv.) alapján folytattam KATA adóalanyként. A KATAtv. hatálybalépésével (amint ez a III. fejezetben részletesen kifejtésre kerül) KATA adóalanyként a továbbiakban kizárt ügyvédi tevékenységet folytatni, így a korábbiakhoz képest sokkal

kedvezőtlenebb adózási rezsim választására kényszerülök. 2022. augusztus 30. napján nyilatkozni kényszerültem az átalányadózás szerinti adózásra való áttérésről, ugyanis a KATAtv. alkotmányjogi panaszon belül támadott rendelkezései folytán, a törvény hatályosulása elvonta a régiKATAtv. szerinti adózási formám jogalapját, egyúttal nem tette lehetővé az új KATAtv. hatálya alatti adózás lehetőségét (a NAV-nak megküldött nyilatkozatokat és a nyilvántartásba vételről szóló határozatot I/2. számon csatolom). A fentiek alapján mindezért a KATAtv. hatálybalépése közvetlenül, ténylegesen és aktuálisan érint, rendkívül nagy jogsérelmet okozva. A KATA-adózás megszüntetése ugyanis nem pusztán adózási rezsim váltást jelent, hanem alapvetően befolyásolja teljes ügyvédi tevékenységemet, az ügyfeleimmel való viszonyomat, bizonyos ügyfelek elvesztését is jelentheti, alapjogi sérelmet okozva ezzel számomra. Hivatkozással a 4/2018. (IV. 27.) AB határozatban vizsgált ügyre, álláspontom szerint az Abtv. 26. § (2) bekezdésének azon fordulata szerint bírálható el az ügy, hogy a KATAtv. 26. § d), e) és f) pontjainak hatályosulása folytán következett be az alaptörvény-ellenességet közvetlenül megalapozó jogsérelmem, ugyanis a hatályon kívül helyező rendelkezések éppen azt akadályozzák meg, hogy a korábban hatályos (régiKATAtv. szerinti) joganyag a továbbiakban alkalmazható legyen esetemben {vö. 4/2018. (IV. 27.) AB határozat, Indokolás [44]}.

6. A KATAtv. egészének megtámadhatósága – avagy a másodlagos kérelmem – kapcsán kiemelem, hogy a KATAtv. elsődleges kérelmem szerinti mozaikos megsemmisítésének következménye egy jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető helyzet lenne: hatályos lenne a régi KATAtv., és az ügyvédek *ex lege* hatálya alól kivevő új KATAtv. Azonos jogviszonyok, különösen adózási szempontból üzletszerű gazdasági tevékenységekre való párhuzamos jogalkotás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvének sérelmére vezetne. A KATAtv. kérelemben található jogszabályhelyeinek megsemmisítésének megállapíthatósága esetére kérem, hogy vizsgálatát terjessze ki az KATAtv. egészére.

II. Egyéb befogadhatósági kritériumoknak való megfelelés

7. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése az indítvány előterjesztésére határidőt állapít meg. Eszerint az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása megindítása az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehetséges. A KATAtv. 4. § (6) bekezdése, 15. § (1)-(2) bekezdései 2022. augusztus 1-jén, 1. § (1) bekezdése, 2. § 1. és 2. pontjai, valamint a 26. § d), e) és f)

pontjai 2022. szeptember 1-jén léptek hatályba, az alkotmányjogi panaszt tehát a határidőn belül nyújtom be.

8. A kérdéses jogszabályhelyek Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság mindeddig sem alkotmányjogi panasz, sem bírói kezdeményezés alapján nem hozott döntést, így az Abtv. 31. §-ában foglalt korlátozás sem képezi a panasz előterjesztésének akadályát. Az Alkotmánybíróság eljárásának az sem lenne akadály, ha időközben más eljárásban, például az országgyűlési képviselők egynegyedének indítványa alapján utólagos normakontroll eljárásban döntést hozna, hiszen az Abtv. 31. §-ában foglalt *res iudicata* szabályok csak alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján lefolytatott korábbi eljárásokra korlátozódnak.

9. Jelen beadvány az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak egyértelműen állást kell foglalnia a jelen ügyben megtámadotthoz hasonló, teljesen kiszámíthatatlan, rendkívüli gyorsasággal és mindenfajta társadalmi egyeztetés nélkül elfogadott, az érintetteknek semmilyen érdemi felkészülési időt nem hagyó, alapvető életviszonyokat szubsztanciálisan megváltoztató jogszabály alkotmányosságáról. Emellett az Alkotmánybíróságnak állást kell foglalnia arról, hogy az ügyvédi tevékenységet folytatóként az adózáson keresztül a megélhetésemre és magánszférámra kiható jogalkotói beavatkozás az emberi méltósághoz való jog sérelmét valósította-e meg. Végül kérdésként merül fel az, hogy az emberi méltóságot sértő önkényes megkülönböztetést valósított-e meg a jogalkotó a támadott szabályozással.

10. Indítványozom, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az ügyvédséget érintő alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket az Abtv. 30. § (5) bekezdésében jelzett ésszerű határidőn belüli elbírálásra is tekintettel soron kívüli eljárásban tegye vizsgálata tárgyává. Kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az ügy sürgősségére tekintettel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozatára (továbbiakban: AB ügyrend) állapítson meg az általános határidőknél rövidebb határidőket, valamint döntsön az ügy különös társadalmi súlyára tekintettel rendkívüli ülés tartásáról [AB ügyrend 3. § (2) bekezdés].

11. Az ügy kiemelt társadalmi jelentőségére tekintettel kérem nyilvános meghallgatás tartását az Abtv. 57. § (2) bekezdés és az Ügyrend 37. § (1) alapján.

12. Az Abtv. 52. § (5) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz eljárásokban az indítványozónak nyilatkoznia kell adatai kezelését illetően. Az Abtv. 57. § (1a) bekezdése és 68. §-a alapján nem járulok hozzá ahhoz, hogy az Alkotmánybíróság indítványom teljes egészében nyilvánosságra hozza. Kérem egyúttal, hogy az indítvány mellékleteként benyújtott személyi okmányaim és az abban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalát mellőze a t. Alkotmánybíróság.

III. Az új KATAtv. kihirdetésével az egyéni ügyvédek érintő sérelmek bemutatása, a jogszabályi környezet változásának bemutatása

13. A jelen alkotmányjogi panaszban támadott jogszabályi módosításokat megelőzően a régi KATAtv. 3. § tette lehetővé, hogy mint ügyvéd a KATA adózási formát válasszam. Az egyéni vállalkozó fogalmát a régi KATAtv. 2. § 5. pontja akként szabályozta, hogy kiutalt a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerinti egyéni vállalkozó fogalomra, amely utóbbi magában foglalta – és foglalja mind a mai napig – az ügyvédi tevékenységet irodai tagként vagy alkalmazott ügyvédként végzőket is.

14. A KATAtv. a korábbiakhoz képest ugyanakkor egy másik alanyi kört jelöl meg kedvezményezettként: az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényre (továbbiakban: Evec tv.) utal ki, amely törvény szabályozása már nemhogy nem foglalja magában, de éppen, hogy kizárja az ügyvédi tevékenység végzőit, amikor a 2. § (2) bekezdés c) pontjában rögzíti: e törvény rendelkezéseit nem kell alkalmazni az ügyvédi tevékenységre.

15. Az általam támadott rendelkezések, illetőleg maga a teljes törvény hatálybaléptetésére mindössze másfél hónap leforgása alatt sor kerül(t), ezen időszakon belül, az adóév kellős közepén kell alkalmazkodnom a megváltozott körülményekhez és meghozni olyan fajsúlyos döntéseket, mint a legkevésbé terhes adózási nem kiválasztása, az ezzel felmerülő anyagi és infrastrukturális, valamint működésbeli átalakítások megtervezését és kivitelezését.

16. Fontosnak tartok rámutatni, hogy a jogalkotás állítólagos hátterében az az érv húzódik meg, hogy az adóhatóság információi alapján sokan leplezett munkaviszony keretében éltek ezzel az adózási móddal. E körben hangsúlyozandó, hogy ügyvédi tevékenység munkaviszonyban nem végezhető – ez egy önálló, külön erre vonatkozó törvényi előírások

által szabályozott, kamarai ellenőrzés alatt álló hivatás, amely nem a hierarchizált jogviszonyt, hanem az önálló működést és az ehhez kapcsolódó anyagi és morális felelősségvállalást várja el a hivatásrend tagjaitól. Tehát az állítólagos jogalkotói indok – amelyet alapvetően vitathatónak tartok – esetemben nem alapozza meg a módosítás alkalmazását és kiterjesztését tevékenységemre.

IV. A KATAtv. 4. § (6) bekezdése, 15. § (1)-(2) bekezdései, a KATAtv. 26. § d), e) és f) pontjai, valamint a KATAtv. 1. § (1) bekezdésének és a KATAtv. 2. § 1-2. pontjainak, valamint a KATAtv. egészének alaptörvény-ellenes volta

A. Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének (jogállamiság elve – kellő felkészülési idő és társadalmi egyeztetés elmaradásának) sérelme

Az Alkotmánybírósági esetjog

17. A t. Alkotmánybíróság gyakorlata a felkészülési idő követelményével összefüggésben **nem terjedhet ki** annak vizsgálatára, hogy egy konkrét jogszabály esetében **pontosan mennyi idő szükséges a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez, az ugyanis nem alkotmányjogi kérdés**; az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben csak azt értékelheti, ha a felkészülési idő elmarad, vagy **annyira kirívóan rövid, hogy nyilvánvaló, hogy a jogszabály címzettjei jóhiszeműségük, legjobb szándékuk és igyekezetük ellenére sem – vagy csak rendkívüli erőfeszítések árán – tudnának kötelezettségeiknek eleget tenni** {24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [43]}. A kellő felkészülési idő követelménye így a jogkövető magatartás tanúsítására történő felkészülést fogja át, de a jogalkalmazás gazdasági következményeire való felkészülés már védelmi körén kívül esik {6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [233]–[236], melyet később megerősített: 3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [26]–[27]} {3076/2017. (IV. 28.) AB határozat, Indokolás [46]}.” {3002/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [22]–[23]}.

18. Ennek megfelelően a jogszabály hatálybalépési időpontjának meghatározásakor tekintettel kell lenni arra, hogy kellő idő maradjon a jogszabály szövegének megszerzésére és áttanulmányozására, a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez, míg **a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak**

eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseihez, illetve az önkéntes jogkövetés személyi és tárgyi feltételeiről való gondoskodáshoz. A kellő felkészülési idő követelményének a jogbiztonság elvéből következő lényegi eleme, hogy a jogszabályi rendelkezéseknek mindazok a címzettjei, akik részére a jogszabály új, illetve többletkötelezettségeket ír elő – legyenek akár a jogszabály végrehajtásáért felelős (jogalkalmazó) szervek, akár **az önkéntes jogkövetés szempontjából érintett egyéb személyek és szervek – a kötelezettségeik teljesítésére képesek lehessenek, és akaratuk ellenére ne kövessenek el kötelezettségszegést, ne valósítsanak meg jogellenes magatartást.** A kellő felkészülési idő követelménye így a **jogkövető magatartás tanúsítására történő felkészülést** fogja át. {37/2011. (V. 10.) AB határozat}

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

19. A jelen ügyben a kellő felkészülési idő követelménye nem teljesült, amit az is jól mutat, hogy a szabályozás olyan kirívóan alaptörvény-ellenes, hogy az általános személyiségi jogot, az emberi méltóságot is sérti, mint az a későbbiekben kifejtésre fog kerülni.

20. Tisztában vagyok azzal, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata megszorító a kellő felkészülési idő fogalma tekintetében. Álláspontom azonban az, hogy a jelenlegi gyakorlat alapján is megállapítható ebben a körben a megtámadott jogszabály alaptörvény-ellenessége, illetőleg a korábbi megszorító gyakorlat felülvizsgálható pontosan a KATAtv. tapasztalatai fényében.

21. A korábbi AB gyakorlat alapján sem biztosította a jogalkotó a kellő felkészülési időt. Az új KATAtv. ugyanis annyira kirívóan rövid határidőt állapít meg (mintegy másfél, – ráadásul a nyári szabadságolásokra eső – hónapot), hogy nyilvánvaló: a jogszabály címzettjei jóhiszeműségük, legjobb szándékuk és igyekezetük ellenére sem – vagy csak rendkívüli erőfeszítések árán – tudnának kötelezettségeiknek eleget tenni. A jogszabályváltozással érintett ügyvédeknek ugyanis alapvetően át kell szervezniük működésüket; ez az érintetti kör – miként az a III. fejezetben részletesen bemutatásra került –, egyáltalán nem választhatja majd a KATA adózási formát. Az új jogszabály alkalmazására, mely számos hiányosságot és jelenleg egyértelműen nem értelmezhető szabályt tartalmaz ez az időszak nem elégséges.

22. Hangsúlyozni kell, hogy a felkészülési idő a nyári szabadságolások időszakára, július-augusztusra esik. Nyomatékosan rámutatok, hogy ebben az időszakban minden ügyintézés sokkal lassabban megy – hiszen az emberek ilyenkor mennek a nyári szabadságokra. Nehezebb elérni a könyvelőket, az államigazgatási szerveket és végül, de nem utolsósorban az ügyfeleimet. Főként ezen utóbbi elem nagyon problematikus, ugyanis a KATA-rendszerből való kiesés okán rendkívüli módon megnövekednek a költségeim, elsősorban az adóterheim. Emiatt jelentős ügyvédi megbízási díj emelésére kényszerülhetek, át kell strukturálnom megbízási díj-konstrukcióit, melyet végig kell(ene) tárgyalni az ügyfelekkel, hiszen egyoldalú megbízási díj módosítás nem lehetséges. Mindez nyilvánvalóan lehetetlen a rendelkezésre álló rendkívül rövid nyári időszakban, de legalábbis nyilvánvalóan aránytalan terhet jelent. Az előbbi, gazdasági megfontolásokon túl rám hárul az eddigi működésem teljes átalakítása is: a KATA adóalany relatíve egyszerű módon számol el bevételeivel, annak nyilvántartásához, vezetéséhez és bevallásához könyvelő közreműködésére sincs szükség. A KATA hatálya alól kikerülve ugyanakkor – attól is függően, melyik adózási forma alá lép be az érintett – kettős könyvvitel nyitása és vezetése válik szükségessé. Ezen intézkedések elmaradása minden szándék ellenére is jogszabályba ütközik, a rendelkezésre álló idő ugyanakkor nem elegendő rájuk.

23. Az aránytalan teher fogalom értelmezése kapcsán hangsúlyozom, hogy a rendkívül nagy erőfeszítéssel, valahogy megvalósított esetleges alkalmazkodás, csak azért, mert esetlegesen megtörténik, még nem teszi az adott intézkedést alkotmányossá. Az ilyen intézkedés teljesen ellentétes a jogállamiság elvével, ugyanis az érintettek érdekeit olyan mértékben veszi semmibe, ami végtelenül megalázó és így ellentétes az emberi méltósághoz való joggal is.

24. Előbbiek mellett rámutatok arra is, hogy az adójogszabályok módosítása kapcsán minimum elvárás a jogalkotóval szemben, hogy arra ne az adóév közepén, hanem a következő adóévre előre, tervezhetően kerüljön sor. Nem csak a jogalanyok, hanem a jogalkalmazó állami adószervek miatt sem mellékes szempont ez, amelyet a jogalkotó jelen esetben teljességgel figyelmen kívül hagyott. A fentiekre tekintettel kérem, hogy a t. Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a KATAtv. egésze sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét a kellő felkészülési idő követelménye sérelmére tekintettel.

25. A jogalkotó azt is figyelmen kívül hagyta, hogy az új KATAtv. 2022. szeptember 1-jétől hatályos szabályai alá *ex lege* nem tartozó személyeket, így engem, az új KATAtv. választására jogosult egyéni vállalkozókkal együtt értesítsen az állami adó-és vámhivatal a jogszabályváltozások miatti adókötelezettségeimről [vö. a kisadózó értesítő levélben való tájékoztatásának kötelezettségére az új KATAtv. 4. § (6) bekezdésével, az új KATAtv. alá bejelentkezésről l. az új KATAtv. 15. § (1) bekezdését]. A jogszabályváltozásra való jóhiszemű felkészülést, köztük az én jogszabályszerű azonos azonos esélyekkel való elvi lehetőségét ásta alá a jogalkotó azzal, hogy nem írta elő a szabályozásból kieső személyek tájékoztatását [új KATAtv. 15. § (2) bekezdés], akikre regisztráció kapcsán – az új KATAtv. hatály alá tartozókkal együtt többletkötelezettségek hárulnak (pl. 2022. október 31-ig általányadózás választása miatti regisztráció). A jogalkotónak nemcsak az új KATAtv. hatálya alá tartozók jogkövetésre való felkészülését, hanem minden régi KATAtv. hatálya alá tartozónak, így az én vállalkozásom felkészülését is azonos feltételekkel kellett volna elősegítenie. A kellő felkészülési idő sérelmére tekintettel indítványozom, hogy a t. Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a 2022. augusztus 1-jén hatályba lépett KATAtv. 4. § (6) bekezdése és a KATAtv. 15. § (1)-(2) bekezdései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, ugyanis kellő felkészülési idő kapcsán nem biztosította a jogszabályváltozásokra való azonos esélyekkel való felkészülés lehetőségét.

26. A KATAtv. egésze, de kifejezetten a KATAtv. 26. § d), e) és f) pontjai alaptörvény-ellenesek a társadalmi egyeztetés elmaradása okán is. Álláspontom szerint a t. Alkotmánybíróság kissé megszorító gyakorlata a társadalmi egyeztetés elmaradása és annak alkotmányjogi következményei kapcsán felülvizsgálatra szorul. Önmagában a korábbi rendes és alkotmánybírósági gyakorlat revíziója nem ördögtől való gondolat, az – amióta bíróságok léteznek – rendszeresen megtörténik, hiszen folyamatosan változó világban élünk, ahol néha kiderül, hogy akár a legjobb szándékkal és szakmai színvonalon megalkotott bírósági gyakorlat tovább már nem tartható.

27. Az eddig irányadó jogértelmezése szerint a Jat. szerinti általános egyeztetési kötelezettség be nem tartása nem eredményez alaptörvény-ellenességet, ahhoz az szükséges, hogy az általános egyeztetési kötelezettség figyelmen kívül hagyása egyben konkrét alaptörvényi rendelkezések sérelmét is eredményezze{44/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [15]}. Megállapította azt is az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben, hogy a törvényjavaslat előkészítése körébe tartozó társadalmi-szociológiai követelmények teljesítése,

illetve azok elmulasztása nem vezet a jogállamiság és a jogbiztonság sérelméhez {3087/2022. (III. 10.) AB határozat, Indokolás [50]}.

28. Ez az álláspont a továbbiakban nem tartható a következő indokok alapján. A jogállamiság elvéből következik a társadalom bevonása az őt érintő jogszabályok megalkotásába. Kiindulásként arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy a 90-es évek elején talán még okozhatott problémát a „társadalom megkérdezése”, de 2022-ben, egy modern információs társadalomban, mint Magyarország is, ez már nyilvánvalóan nincsen így. Az internet és a közösségi média bevonásával a társadalmi vita minden lényeges közügyről – így jogszabálytervezetekről is – lefolytatható.

29. Azt, hogy a jogállamiság elvébe a valódi társadalmi egyeztetés beletartozik, a közelmúlt eseményei is igazolják. 2022. július 8-án Gulyás Gergely miniszter a kormányinfón bejelentette, hogy „*a kormány elfogadta az Európai Bizottság álláspontját*” az EU helyreállítási alapjából való részesülés elnyerésével kapcsolatban. A covid-járvány okozta gazdasági nehézségek ellentételezésére létrehozott alaphoz való hozzáférést az EU ugyanis Magyarország számára mindezidáig megtagadta, hivatkozva a jelen ügyben is releváns jogállamiság problémákra. A 3. pont a négy engedmény közül arra vonatkozott, hogy a kormány által kezdeményezett jogalkotást megelőzően a társadalmi konzultációra időt kell biztosítani, valamint a rendkívüli jogalkotási lehetőségek arányát csökkentik. A Kormány be is nyújtotta a parlamentnek a vonatkozó törvényjavaslatot a társadalmi egyeztetési szabályok módosításáról.¹

30. Maga a magyar kormány sem vitatja tehát, hogy a jogállamiság része valamilyen társadalmi egyeztetés a jogszabály-tervezetekről. A kormány előterjesztése minimálisan 8 napos véleményezési időt ír elő. A KATAtv. elfogadása során nemhogy ez a 8 nap alatt megvalósított, hanem semmilyen társadalmi egyeztetés nem történt. Mindez sérti a jogállamiság elvét, hiszen abból egyértelműen következik, hogy „semmit rólunk nélkülünk”. Tisztában vagyok azzal, hogy nem előzhet meg minden jogszabálymódosítást hónapokig tartó egyeztetés és tudományos konferenciák sorozata. Ugyanakkor nagy jelentőségű, a társadalom jelentős részét érintő jogszabályok elfogadása esetén ez a konzultációs kötelezettség még inkább erős alkotmányos elvárássá válik. A KATAtv. a teljes munkaképes lakosság 10%-át érinti, családtagokkal és a KATA-s vállalkozók ügyfeleivel együtt az ország 20-30%-a érintett

¹ <https://www.parlament.hu/irom42/00705/00705.pdf>

lehet. Ezen törvény elfogadását komoly társadalmi vitának kellett volna megelőznie, ennek elmaradása sérti az Alaptörvény B) cikkében foglalt jogállamiság elvét.

31. Álláspontom szerint az ügyvédség egészét érintő hátrányos adójogszabály-változás előtti egyeztetések elmaradása súlyosan sérti azokat az egyéni ügyvédeket, akik 2013. január 1-jétől, tehát azokat akár közel 10 éve ebben az adózási formában működnek, és ügyvédi irodák tagjait, akikre a 2017. évi CLVII. törvényt (továbbiakban: Módtv.) alkotó Országgyűlés éppen az egyéni ügyvédekkel azonos elbánás elve miatt alkotott szektorálisan azonos adójogi jogszabályokat. Az alkotmányjogi panasszal támadott KATAtv. elfogadására azonban az ügyvédi kamarák előzetes megkeresése, bármiféle egyeztetés lefolytatása nélkül került sor.² Súlyosan sérültek tehát a KATAtv. egésze elfogadása az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvének minőségi követelménye a társadalmi egyeztetési kötelezettség elmulasztása okán.

B. Alaptörvény II) cikk (1) bekezdésének (emberi méltósághoz való jog) sérelme

Az Alkotmánybírósági esetjog

32. Az Alkotmánybíróság az ember életét és méltóságát egységben szemléli, ami azt jelenti, nem választhatók külön az ember társadalmi és biológiai dimenziójához fűzhető jogok. „Az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében garantált emberi méltósághoz fűződő jog tehát nem a személy szubjektumától függő méltóságérzethez kapcsolódik, hanem azt jelenti, hogy a jog az életet az emberi minőséggel együtt ismeri el, és kapcsol ahhoz elidegeníthetetlen jogokat.” [96/2008. (VII. 3.) AB határozat, ABH 2008, 816.] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az emberi méltósághoz való jog – önállóan, az élethez való jogtól elkülönülve – a természetes személyek autonómiáját jelenti, vagyis az önrendelkezésüknek egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja van, amelynél fogva az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. A méltósághoz való jognak ez a felfogása különbözteti meg az embert a jogi személyektől, amelyek teljesen szabályozás alá vonhatók, nincs érinthetetlen lényegük [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 64.]

33. A magyar alkotmánybírósági gyakorlatban – 8/1990. (IV. 23.) AB határozat (ABH 1990, 44.) – az emberi méltósághoz való jog az ún. általános személyiségi jog

² https://mandiner.hu/cikk/20220713_novak_katalin_kata_ugyved_i_kamara

megnyilvánulása. Az emberi méltósághoz való jog az általános személyiségvédelmi funkciójából eredően további külön nevesített jogokat – részjogosítványokat – is magában foglal, így például az önazonossághoz, az önrendelkezéshez való jogot, az általános cselekvési szabadságot, a magánszféra védelméhez való jogot. Az általános személyiségi jog jellegéből, anyajog mivoltából eredően az emberi méltósághoz való jog olyan szubszidiárius alapjog, amelyre mind az Alkotmánybíróság, mind más bíróságok minden esetben hivatkozhatnak az egyén autonómiájának védelmében, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.

34. Az ember méltóságát, az ember autonómiáját és jogmentes magánszféráját az Alkotmány alapján minden állami hatalomnak kötelessége védeni. Ahogyan arra a 48/1998. (XI. 23.) AB határozat is rámutatott: „Az Alkotmány egyes esetekben nevesíti az intézményvédelmi kötelességeket, másutt nem, előfordul az is, hogy éppen az alanyi jogi oldal marad háttérben; a megfogalmazás és a hangsúlybeli különbségek nem változtatnak azon, hogy az alapjogok egyaránt tartalmazzák a szubjektív jogokat és az objektív, ennél szélesebb állami kötelességeket is” (ABH 1998, 333, 341.). Ez a követelmény az emberi méltóságnak alanyi jogi tartalmat ad, hiszen állami kötelezettséget fogalmaz meg, az államnak az emberrel szembeni kötelezettségét. Az emberi méltóság óvására és védelmére kötelező szabályból eredő alanyi jogi tartalomnak több, jól elkülöníthető jellegzetessége van. Ez az alanyi jogi tartalom egyrészt abban áll, hogy az emberi méltóságnak az illetéktelen állami beavatkozást elhárító funkciója van.

35. Az emberi méltóság védelme megköveteli azt is, hogy az állam tartózkodjon olyan intézkedések törvénybe foglalásától, amelyek alkalmazása — a jogszabályi környezetből felismerhetően — súlyosan veszélyezteti a magánszemély és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését [73/2009. (VII. 10.) AB határozat, ABH 2009, 735, 741.]. Az Alkotmánybíróság a magánszemély megélhetésének a veszélyeztetését a jelen esetben nem abban az értelemben használja, mint ahogyan azt az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) teszi, hanem az emberi méltóság védelméhez való alapvető joggal kapcsolatban.

36. Az emberi méltóság minden tárgyi jog megalkotásánál és alkalmazásánál a legfőbb alkotmányos vezérlő elv, az alkotmányos alapjogok, értékek és kötelezettségek rendszerének a tényleges alapja. Az alapjogoknak anyagi tartalma van, és ez a tartalom az emberi

méltóságból ered. Az egyes alapjogokat kifejezetten az emberi méltósággal, mint „anyajoggal” összefüggésben, azzal együtt, arra tekintettel kell értelmezni. Állami beavatkozást megvalósító törvénynek egyensúlyt kell teremtenie a személyek jogmentes magánszféráját védő alapvető jogok és a törvényben megcélzott társadalmi, politikai, gazdasági érdekek között. Ezek egyoldalú, kizárólagos és differenciálatlan érvényesülésekor alapos okkal lehet hivatkozni az alapvető jogok, végső soron az emberi méltóság védelméhez való jog sérelmére. [Összefoglalóan lásd: 37/2011. (V. 10.) AB határozat].

Fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

37. Előbbi gyakorlat alapján álláspontom szerint teljesen egyértelmű, hogy jelen ügyben az emberi méltósághoz való jog sérelme is felmerül.

38. Ehhez elsődlegesen szükséges látni, hogy az ügyvédi tevékenység egyfajta, a magánszférával szorosan összefonódó vállalkozási működési forma (hangsúlyozottan nem a vállalkozáshoz való jog értelmében, hanem a szó hétköznapi jelentését szem előtt tartva). Ezen állítást alátámasztja az a tény is, hogy esetleges, nem szándékolt hibáinkért – amelyek tetemes anyagi kárt is tudnak okozni bizonyos esetekben – a felelősségbiztosításunkon felül saját, magánvagyonunkkal felelünk (akár azzal is, amelyet nem az ügyvédi működésünkből befolyó bevételből szereztünk). Tevékenységünk tehát áthatja nem csak a szakmai, de a magán életünket is, annak stabilitását minden nap kockára téve.

39. Az ügyvédi tevékenység adóztatása is olyan terület tehát, amely közvetlenül és jól kimutathatóan kihat a magánszférára, személyünk mellett pedig velünk együtt élő családtagjainkat is érinti.

40. Az adóév közepén rám kényszerített váltással felmerülő bevételkiesésem, kvázi a jogalkotó által intézményesített bevételelvonás – amely nem csak időzítésében, de arányaiban is súlyosan érinti megélhetésemet és családom fenntartását –, azon kategóriába sorolható, amely már az emberi méltóságot érintő beavatkozás a jogalkotó részéről.

41. Ennek alkotmányossága az általános alapjogi teszt alkalmazásával vizsgálható, így a következőkben ezt vezetem le. Mindenekelőtt azonosítani szükséges egy legitim jogalkotói célt, amely a beavatkozásra egyáltalán alkotmányos alapot ad. A KATAtv. preambuluma a kisvállalkozások adózási lehetőségeinek javítását és az igazságos közteherviselést jelöli meg,

mint jogalkotási célokat. Ez utóbbi – ha nem is más alapvető jogként – de alkotmányos értéként definiálható, így azt nem kívánom vitatni, hogy elvi síkon ez egy legitim céljaként szolgálhat a beavatkozásnak.

42. Az arányosság lépcsőjén első szempont, hogy az intézkedés alkalmasnak minősüljön. E körben rámutatok, hogy ennek megítélése jogalkotói hatáskör, megfelelő szakkonzultációk lebonyolítása után az, hogy az igazságos közteherviselés megvalósul egy adószabály bevezetésével vagy módosításával, logikusnak tűnő összefüggés. Jelen esetben társadalmi konzultációra nem került sor, ez vitán felül áll. Hogy szakmai szempontból bevonásra kerültek-e a megfelelő szervezetek, személyek, nincs információm, mindenesetre egy kötelező magatartásszabályt előíró jogszabály általánosságban alkalmas a cél elérésére.

43. Ugyanakkor itt kell megjegyezzem, hogy konkrét esetben az az állítás eléggé vitatható, hogy attól lesz igazságos közteherviselés, ha mintegy 450 ezer embert érintő rapid jogalkotással adóalanyok százezrei, ügyvédek ezrei alól "rántjuk ki a szőnyeget". Az igazságos közteherviselés megvalósítható lenne fokozottabb ellenőrzéssel, a már létező és kiróható adónemek pontos behajtásával, az adóelkerülés szigorú szankcionálásával. Felmerülhetett volna a KATA járulékok emelése is. A beavatkozás alkalmassága tehát jelen ügyben erősen vitatható.

44. Amennyiben a t. Alkotmánybíróság az alkalmasság kapcsán nem osztaná álláspontomat, úgy a szükségesség körében a következőkre mutatok rá. Ezen a teszt elemen kell azt vizsgálni, hogy az alkalmazott eszköz a lehető legkevésbé korlátozó a rendelkezésre állóak közül. Az imént említettem a teljesség igénye nélkül pár példát, amelyek nem elvonták volna egy jelentős számú alanyi körtől a kedvezményes adózás lehetőségét, hanem azt szigorúbb ellenőrzéshez és akár magasabb közteherviseléshez kötötték volna. Ebből következik álláspontom szerint, hogy a jogalkotó által választott eszköz a szükségesség próbáját nem állja ki.

45. Amennyiben pedig a t. Alkotmánybíróság ellenkező álláspontra helyezkedne, úgy az arányosság körében rá kell mutassak, a méltóságot érintő szinten elvonó új szabályok nem a meglévő helyzetemen szigorítanak, vezetnek be megszorítást, hanem teljesen annulálják a KATA adózási forma eddig megszokott igénybevételének lehetőségét. Arányosságról így fogalmilag nem lehet beszélni.

C) Alaptörvény II. cikkének (emberi méltósághoz való jog) sérelme a törvény előtti egyenlőség sérelmére, az általános diszkrimináció-tilalom sérelmére tekintettel (Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés

Az Alkotmánybíróság esetjoga

46. Az **Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése** keretei között az emberi méltóság (Alaptörvény II. cikk) sérelmét az Alkotmánybíróság vizsgálhatná a hatásköri korlát alá eső eljárásban is_{3363/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben rögzítette, hogy „[a]z adójogi normák közül az esik a hatásköri korlátozás alá, amely tartalmilag, azaz anyagi jogi értelemben hozzátartozik valamelyik adónem törvényi tényállásához függetlenül attól, hogy melyik jogforrásban található {lásd például: 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [8]–[9]}. Az adótényállás azokat az elemeket, törvényi szabályozási egységeket öleli fel, amelyek megvalósulása esetén anyagi jogi adókötelezettség keletkezik» {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [16]}. Ezek közé tartoznak különösen az alanyra, a tárgyra, az alapra, a mértékre, a mentességre és a kedvezményre vonatkozó rendelkezések” [34/2019. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás [39]].

47. A 3363/2019. (XII. 16.) AB végzésben az Alkotmánybíróság úgy találta, hogy bár az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése kifejezetten nem nevesíti a megkülönböztetés tilalmát, mint megengedett vizsgálódási szempontot, **az egyenlő méltóságban gyökerező törvény előtti egyenlőség sérelme vizsgálható a hatásköri korlát hatálya** alá tartozó norma esetében is, de önmagában az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére alapított érvelés ezt nem teszi lehetővé.

48. A XV. cikk (1) és (2) bekezdésével kapcsolatos gyakorlatát az Alkotmánybíróság a 3206/2014. (VII. 21.) AB határozatban a következőképpen foglalta össze: „[a]z Alkotmánybíróság felidézi az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt általános egyenlőségi szabály értelmezése során kimunkált gyakorlatát, amely a jogrend valamennyi szabálya tekintetében azért biztosítja az egyenlően kezelés követelményét, mert az **egyenlőség végső forrása az egyenlő emberi méltóság**. A jogegyenlőség klauzulája a közhatalmat gyakorlók számára tehát azt az alkotmányos parancsot fogalmazza meg, hogy **valamennyi személyt egyenlő méltóságúként kezeljenek, és szempontjaikat egyenlő mércével és méltányossággal mérjék**. Ez a követelmény pedig az egész jogrendre kiterjed, ugyanis a

közhatalmat gyakorlók kötelesek egyenlő elbánást biztosítani a joghatósága alá tartozó minden személy számára.

49. Ebből következik, hogy egy adott szabályozás abban az esetben nem felel meg az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos mércének, ha végső soron az emberi méltósághoz fűződő jogot sérti. Vagyis a jogegyenlőség elve nem bármifajta különbségtételt, hanem csupán az emberi méltóságot sértő megkülönböztetéseket tilalmazza. **Alaptörvény-ellenes, vagyis emberi méltóságot sértő megkülönböztetés abban az esetben állapítható meg, ha a különbségtétel önkényes.**

50. A hátránnyal járó különbségtétel az általános mérce szerint akkor minősül önkényesnek, ha nincs ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka. Ennek ellenőrzéséhez elsődlegesen az intézkedés legitim célját szükséges vizsgálni.

51. Ezen kívül szükséges értékelni egyfelől azt, hogy az intézkedés alkalmas-e a legitim cél eléréséhez, másfelől pedig azt is, hogy az elérni kívánt, legitim cél által kijelölt személyek köre egybeesik-e az intézkedéssel érintett személyek körével. Mindezen szempontok nyújtanak lehetőséget annak eldöntéséhez, hogy egy különbségtétel önkényesnek, ésszerű indokot nélkülözőnek tekinthető-e. {hasonlóan lásd: 42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [22], [24]–[27], [34]; megerősítette: 23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [87]}.”

A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

52. A KATAtv. 26. § d) pontja hatályon kívül helyezi a régiKATAtv. 2. § 5. pontját, amely az egyéni vállalkozóra az Szja.tv.³ szerinti fogalmat rendelte alkalmazni. Az Szja.tv. 3. § 17. pontja rögzítette a definíciós normában a hatálya alá eső személyi kört, külön nevesítve annak e) pontjában az ügyvédet az általa, az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében.⁴ Azaz a KATAtv. akként módosítja a régiKATAtv.-t, hogy az adózási forma hatálya alól kiveszi az ügyvédi tevékenységet folytató ügyvédeket.

³ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja.tv.)

⁴ Szja.tv. 3. § 17. pont e) albekezdése: Egyéni vállalkozó: (...) e) az ügyvéd az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét ügyvédi iroda tagjaként vagy alkalmazott ügyvédként folytatja); (...)

53. A KATAtv. 26. § d) pontja hatályon kívül helyezi a régiKATAtv. 2. § 10. pontját is, amely meghatározta a kisadózó vállalkozás személyi körét. A norma közvetlenül rögzítette, hogy kiadózó vállalkozás az egyéni vállalkozó [így az egyéni ügyvéd ld. előző pont], az egyéni cég, a közkereseti társaság és betéti társaság, valamint 2018. január 1-jétől az ügyvédi iroda. Azzal, hogy a rendelkezés hatályon kívül helyezéséről döntött a jogalkotó, minden – eddig ilyen formában adózó – ügyvédi iroda megszűnik kiadózó vállalkozás lenni *ex lege* a törvény erejénél fogva.

54. A KATAtv. 26. § f) pontja hatályon kívül helyezi a régiKATAtv. 25. § és 26. §-át. A régiKATAtv. 26. § (1) bekezdése szerint a közkereseti társaság, a betéti társaság, az egyéni cég és az **ügyvédi iroda** az üzleti évre vonatkozó beszámoló alapján, a beszámoló letétbe helyezésére előírt határidőig megállapítja a (2) bekezdés szerinti összeget, ha az üzleti évben először tesz e törvény szerinti bejelentést a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság választásáról. A KATAtv. megszünteti tehát a régiKATAtv. II. fejezete alatt mind az ügyvédek, mind az ügyvédi irodákra vonatkozó speciális szabályokat.

55. A KATAtv. kisadózó-fogalma [2. § 3. pontja] elhagyja az ügyvédi irodák körét, egyéni vállalkozóként pedig nem az Szja.tv., és nem is *sui generis* alanyi kört állapít meg, hanem az Evecv. egyéni vállalkozóit. Az Evecv. 2. § c) pontja azonban közvetlenül hatálya alól kiveszi az ügyvédi tevékenységet, így az Ügyvédi tv. szerinti ügyvédi tevékenységet folytatók személyi körét. Mindezt a jogalkotó azzal indokolta, hogy az egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályozás hatálya alól olyan tevékenységek jelentenek kivételt, amelyek egyébként mindenben megfelelnek az **egyéni vállalkozóra** vonatkozó rendelkezéseknek, de a **rájuk vonatkozó, már meglévő speciális szabályozás miatt nem volt indokolt ebbe a körbe vonni ezeket.**⁵ Ez is azt mutatja, hogy a már meglévő adózási garanciák fennállása és nem az egyéni vállalkozóktól lévő bármilyen különbsége miatt nem vonta be az Evecv. hatálya alá az ügyvédi tevékenységet folytató alanyi kört.

56. A régiKATAtv.-t ügyvédekre és ügyvédi irodákra vonatkozó rendelkezéseit úgy helyezik hatályon kívül a KATAtv. 26. § d), e) és f) pontjai, hogy az Evecv. szerinti „egyéni vállalkozóra” maga a jogalkotó is a speciális szabályozás fennálltára tekintettel hagyta el az Evecv. hatálya alá sorolásukat. A régiKATAtv. speciális szabályozásának megszűnésével

⁵ Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló T/10677. számú törvényjavaslat indokolása

eltűnt az az indok, ami elválasztotta az ügyvédek egyéni vállalkozóval együttes, homogén csoportként való kezelését (az Evecv. hatálya alá sorolását). Ezen a ponton tehát a megkülönböztetés, az egyenlő méltóságú, egyértelműen személyes jellegű szolgáltatásokat folytató személyek között az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jog sérelméhez vezet, ha az egyenlő méltóságban gyökerező törvény előtti egyenlőség sérelmét valósítja meg a jogalkotó.

57. Jelen ügyben megállapítható, hogy a KATAtv. 26. § d), e) és f) pontjai alaptörvény-ellenesek, ugyanis az én egyéni ügyvédi tevékenységemet (az abszolút személyes jellegű szolgáltatásaim nyújtását) és a bármely más Evecv. szerinti egyéni vállalkozó által szintén személyes jellegű szolgáltatások nyújtása között észszerű indokokat nélkülözően, önkényesen tett különbséget a jogalkotó. A különbségtétellel hátrány ért, nevezetesen azért, mert eltérő, azonos tevékenység mellett szerzett jövedelemmel, nagyobb adóteher viselésével járó más adózási módot kell választanom, mint az Evecv. szerinti egyéni vállalkozók, akik a KATAtv. hatálya alá jelentkeztek be. A különbségtételnek ismétlem: nincs alkotmányos indoka.

58. Sulyok Tamás⁶ az ügyvédi hivatás alkotmányjogi védelmét három alapjogra, ezen belül két közvetett és egy közvetlen jogalapra helyezi: a tisztességes eljáráshoz való jogra, az igazságszolgáltatás rendes működéséhez fűződő közérdekre és a foglalkozás, valamint vállalkozás szabadságára. Sem a KATAtv. preambulumból, sem annak zárószavazását megelőző, mindössze kettő országgyűlési ülésnap naplójából nem azonosítható az a jogalkotói szándék, de legkevésbé olyan alkotmányosan elfogadható indok (alkotmányos érték vagy más alapjog), ami indokolná, hogy az ügyvédi szabadfoglalkozást végzőket adójogilag miért éri hátrány pl. a jogalkotó által nevesített taxiszolgáltatást nyújtó személyekhez képest. Mivel önkényes különbségtételt valósított meg a jogalkotó velem szemben, ezért kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a KATAtv. 26. § d), e) és f) pontjai, a KATAtv. 1. § (1) bekezdése, valamint a KATAtv. 2. § 1. és 2. pontjai sértik az Alaptörvény II. cikkében foglalt jogomat együtt olvasva az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével.

 2022. szeptember 1.

⁶ Sulyok Tamás. Az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzete. PhD értekezés. Szeged, 2013. SZTE Állam- és Jogtudományi Kar. Doktori Iskola, 136-160.o.